To the overview “Resonanzräume der Usien“
<< previous | next >>

Azərbaycan

Otaq 12a – Qaranlıq gecə olmasaydı (Aysel)

// **In the Silence After the Anthem**
South of Şəki, on a low hill, stands a house that smells of almonds. The shutters are crooked, but not broken. Aysel, 64, lives here alone. She was once a music teacher. Now she tunes her voice only rarely. Sometimes, when no one is listening, she hums the old anthem from 1919—not out of patriotism, but because she can’t forget its rhythm. “It was like a dress we were allowed to wear only briefly,” she says of the republic that lasted less than three years. “Then, suddenly, winter came again.” Her husband died in 1990 while fetching food in the capital. Their daughter now works in Istanbul. She writes seldom, but regularly. Her short, formulaic messages contain no questions—only states of being. On the wall hangs a framed verse by Hüseyn Cavid:

“Qaranlıq gecələr olmasaydı, Sözləri oxşayan ulduzlar bunca sevilməzdı.”
(“Without dark nights, the words that caress like stars would be less beloved.”)

Aysel believes Cavid didn’t mean stars themselves, but what remains between the words: the silent dignity. Sometimes she walks to the edge of the village, where the view fades into the mountains. There, she believes she recognizes the day when everything ceased to feel like a future. And there she begins to sense the day when something new was born—without a song, without a flag, without a slogan—only the need to no longer feel foreign in her own land. She says: “I have stopped waiting for a sign. Now I listen to the spaces in between. They say: You were here. And you are still here.”
//

Otaq 12a – Qaranlıq gecə olmasaydı (Zəhra)

// **Dəmir yolunun yanındakı ev**
Gəncə yaxınlığında, dəmir yolunun kənarında kiçik bir evdə Zəhra adlı bir qadın yaşayır. Adı “çiçək” deməkdir, amma illər keçdikcə səsi sakitləşib. O, Sovet İttifaqı dağılanda yeniyetmə idi. Müstəqillikdən sonrakı səhər, xatırlayır ki, çöldə qəribə bir səssizlik vardı. Elə bil dünya nəfəsini saxlamışdı. Atası Qarabağda döyüşmüşdü. Dayısı Sibiryaya sürgün edilmişdi. Ailə siyasət haqqında danışmağı dayandırmışdı. Çox təhlükəli, çox ümidsiz, artıq gec idi. Əlləri məşğul saxlayır, ağızlarını isə bağlı tuturdular. Bəzən elektrik olurdu. Radioda xarici musiqi səslənirdi. Zəhra səslərin arasında gizlənən mənaları dinləməyi öyrəndi. İndi Zəhra 47 yaşındadır. Yaxınlıqdakı məktəbdə ədəbiyyat dərsi deyir. Hələ də Hüseyn Cavidin şeirini xatırlayır:

“Qaranlıq gecələr olmasaydı, Sözləri oxşayan ulduzlar bunca sevilməzdı.”

Bəzən bu şeiri şagirdlərinə oxuyur. Onlar soruşurlar: “O kim idi?” O isə deyir: “Ölkənin yalnız elanla deyil, xəyal ilə yaradılacağına inanan biri.” Bəzən relslərin kənarına qədər gedir. Qatarlar nadir hallarda keçir. Küləkdən sonrakı səssizliyə qulaq asır. Və bir dəfə, deyib ki, hər şeyin gələcək kimi hiss olunmağı dayandırdığı günü adlandıra biləcəyini hiss edib. Hansı gün olduğunu deməyib.
//

To the overview Resonanzräume der Usien

From:
https://stefanbudian.de/ - **Stefan Budian**

Permanent link:
https://stefanbudian.de/doku.php?id=resonanzraeume:resonanzraum_25-012_az&rev=1749391632

Last update: **2025/06/08 16:07**